

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 12 K.
 Félévre . . . . . 6 K.
 Negyedévre . . . 3 K.
 Hirdetési díj: Egyhasábos
 peitisor egyszeri hirdetése
 50 f. Közlemények sora 80 f.

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

**Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
 és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.**

**Szerkesztőség és
 kiadóhivatal ::
 Eperjes, Fő-u.
 59. szám. □
 Telefon-szám: 16.**

A tanév elején.

Irta: Koós István.

Az elmúlt iskolai év folyamán egy helybeli pedagógus avatott tolla megdermesztő képet rajzolt e lap hasábjain azokról a szomorú állapotokról, amelyek a háború negyedik esztendejében az iskola falai között lejátszódnak, s amelyek a gyermekmorál nivójának mélységes alászállását dokumentálván, komoly aggodalommal kell hogy eltöltsenek a jövő nemzedék lelki kifejlését illetően. Most, amikor ki-súították az iskolák padlóit, megmosták az ablakokat, s friss ténaszag terjeng az ily szép fehérbe csak egyszer öltözött tantermekben, sötét árnyékként vonul el lelki szemeim előtt az az ijesztően komor kép, amellyel jeles pedagógusunk sietett a nyilvánosság elé — segítségért.

Itt állunk a munka kezdetén. Az első napok vonzó izgalmái elmúlnak, s a tanár ott áll a katedrán, hogy pihent erejével gondjaiba vegye a legféltettebb, pótolhatlan becsú ifjúság reményfakasztó ambícióját melynek ünnepi légkörében tanár és tanuló oly irigylésreméltó bensőséggel tudnak találkozni.

A tanári hivatás a legszebbek egyike, de egyike a legnehezebbeknek is. De csak akkor szép és csak akkor nehéz, amikor az oktató lelke hivatásának teljes átérzésében felolvad s ezt az élet külső nagy küzdelmein sértetlenül áttörő egyéniségét tisztán, melegen viszi az iskola négy fala közé.

Nem üres szólam, nem is az a megszokás, mely az élet minden megnyilvánulását a háború sanyarúságaival hozza viszonylatba, amikor a tanári hivatás kötelességein elmélkedvén, megállok az emberiség mai véres küzdelmeinél s szívszorongva gondolok az iskolák munkájára, a kebelükre térő ifjúságra. Hiszen csaknem lehetetlen feladatok elé van állítva a megélhetés száz meg száz gondja alatt görnyedő tanári kar: fizetése a legprimitívebb életszükségleteinek fedezésére is alig elegendő; saját otthonában szenvedésteljes nélkülözések közepette heroikus lélekkel kell megküzdenie a testi lét komoly gondjaival; szellemi fensőbbségének tudatát csaknem szégyenkezve kell végighurcolnia az anyagiakért folytatott küzdelemben szemérmetlenül jólakott emberek éhes falkái között; előtte

egy egész világ táncol az aranyborjú körül, s az ő nehéz munkája megértésre ritkán, támogatásra, elismerésre alig számíthat — és mégis, jaj annak a tanárnak, aki eltéveszti szemei elől rendelésének célját.

Olyan a tanár kötelessége mint a katonáé, aki étlen-szomjan, ezer veszélyben teszi kockára életét akkor is, amikor idebenn elfeledkeznek arról, hogy ő bennünket véd. Az élet minden szenvedése között a tanárnak is szilárdan kell helytállania abban a nagyon előretolt állásban, amelyben azokért küzd, akik ma még tudatában sem lévén jövő feladataiknak egy eljövendő világnak lesznek harcosai.

Bizony mondom, harcosai lesznek az elkövetkező világnak! Négy éve folyik a csapravert magyar vér, s mindazt a mérhetetlen veszteséget, melyet a háború daemona a magáénak vall, az ő kvalitásuk, az ő tökéletesebb, nagyobb felkészültségük lesz hivatva hosszú évek kemény munkájával pótolni. Ó rajtuk fog múlni, hogy tovább megyünk-e azon a rögös úton, mely felfelé visz, avagy gurulunk a lejtőn, mely az enyészet ingoványaiába vezet. Mert a velünk ellenséges világ túlerejével szemben örökre alákerülünk, ha a béke elkövetkező versengésében rátermetségünk, edzettségünk, tanultságunk azokénak mögötte marad. Csak aki fanatikus hittel bízik a nemzet szebb jövőjében, csak az képes a maga teljességében felfogni azt az aggodalmat, amelyet érez az, aki a jövőt fürkésző szemmel figyeli a pusztítást, amelyet e rettenetes világegés a fiatal nemzedék lelkületében végzett. Amikor a materiális ösztön féke, a szellemi műveltség csődöt mond; amikor apró tanszerek inkább csintalan mint vétkes eltulajdonítását az élelmi és ruházati cikkek tervszerű ellopása elhalványítja; amikor a figyelem és fegyelem elkalandozik a szülők nyomorához, s azt a gyermek akarja tehetetlen kezével és fejletlen gondolkodásával megsegíteni, akkor már nagyot gurultunk a lejtőn lefelé s a megállásra, a visszatérésre nem elegendők a régi idők bevált eszközei.

A társadalomnak kell közbelépnie! Annak kell arra a belátásra ébrednie, hogy a létünkéri vívott óriási küzdelem a harc-tereken túl terjed, s hogy a nemzet vitális érdekei megkövetelik a határozott, bátor, céltudatos fellépést, mert minden áldozatot

hiába hoztunk, ha megmentett létünket olyan generáció kezébe tesszük le, amely az érte hozott áldozat nagyságát felfogni képtelen, s a nemzeti előhaladás felfelé vezető útját tovább munkálni tehetetlen. Útját állani a romboló folyamatnak a tanár ereje kevés. Mit használ az ő buzgalma, ha azt, amit a nap egyik szakában ültet, épít, melenget, — az élet, az iskola falain kívül eltapossa, szétzúzza, megdermeszti. Meg kell szabaddítani a gyermek lelkét az anyagias küzdelem légkörétől. És ebben a nagyobbik feladat a társadalomé.

Bajos a társadalom ily irányú kötelességeiről konkrétan szólni, hiszen minden, amivel a tanuló ifjúság egy hosszú nap folyamán viszonylatba kerül: az otthon, annak rendje, szelleme, a testi fejlődésre való felügyelet, a barátok, a szórakozás, az utca mind oly tényezők, amelyek szomorú változáson mentek át, amelyek pedig eldöntik a fejlődő lélek jobbra- vagy balrafordulását. Itt kell a társadalom figyelmének megtennie a maga messzire kiható kötelességét preventive és büntetőleg. Meg kell találnia az érintkező kapcsokat, amelyek a családot közel viszik az iskolához s az iskolát beviszik a családba. S ezt megvalósítani itt a mi meggyünkben nem is nehéz, hiszen az együttműködésnek az a lehetősége, amit az iskolák felekezeti mivolta nyújt, a társadalom részvételét egyenesen provokálja. Nem elfogultság, még kevésbbé hazafiatlanság, hanem a történeti fejlődéssel igazolt mélyebb belátás, amely a társadalom erejét s egy morális testület nagyobb intenzitását felhasználandó, a mindent államosító tendenciával szemben, teljes határozottsággal veszi védelmébe a felekezeti iskolák áldásos, nagyon kívánatos működését, amely természetesen érintetlenül hagyja az állami beavatkozást, sőt készséggel nyitja meg kapuit a szükség követelte belterjesebb irányításnak is.

Tanár és társadalom érezzék át nagyra-hivatottságuk szent kötelességét s küzdelmes életük legjavával siessenek megsegíteni, megmenteni a jövő nemzedéket. Nagy szenvedésekben viharzó lelkük fogyó ereje keményedjen meg annak tudatára, hogy nemzeti létünk nagy küzdelmét a jövő generáció boldogulásáért kell végigszenvednünk.

□□□

A kassai kilencesek története.

A magy. kir. honvédelmi miniszter rendelete folytán a kassai m. kir. honvéd-yalogezred parancsnoksága is, mint minden más csapat, az ezred háborús történetének megírását már munkába vette, magának az ezred történetének megírásával pedig dr. *Csermely Gyula* századost, az ismert nevű magyar regényíró, bízta meg.

A magyar királyi honvédség a lefolyt háborús esztendő alatt oly példátlan fényesen állta meg a véres viharban a helyét, hogy bármely, a honvédség kötelékébe tartozó csapat története az egész ország, az egész magyar nemzet érdeklődésére tarthat számot; mennyivel inkább számíthat a kassai 9-ik honvédyalogezred története olvasóközönségünk legáltalánosabb érdeklődésére, mikor arról van szó, hogy saját fiainknak, Rákóczi hős kurucaink ivadékainak dicsőségét örökítse meg, példaadására az utókornak és hazafias erényeiben időtlen-időig való megtartására!

Az ezred készülő története nemcsak aere perennius monumentuma lesz a magyar katonának, a magyar honvédnek, de valóságos Pantheonja, Walhallája lesz a mi szorosabb honfitársainknak, Kassa, Eperjes, Igló és Lőcse városoknak és Abaúj-Torna, Szepes és Sáros vármegyék hős fiainak.

De mint már érintettük, nemcsak könyvalakban akar szobrot állítani a kilences honvéd-ezred parancsnoksága a mi dicső véreinknek, de azt is óhajtja, hogy a készülő mű példaadására szolgáljon az utánuk következőknek, hogy amikor — quod Deus avertat — megint rázúdulna hazánkra a mostanihoz hasonló megpróbáltatás, az akkor élő nemzedék a mostani nyomdokain induljon és ennek példaadásán felbuzdulva, lángra lobbant lélekkel a hazának és a magyarságnak szentelje életét.

Ámde — nézetünk szerint — ezt a célt csak úgy érheti el a könyv, a kassai kilencedik honvédyalogezred története, ha a készülő műnek mennél több példányban való megjelenése biztosítható, hogy a legfélreesebb kárpáti faluban is sokadmagával közkezen foroghasson és olyan közkinccsé, olyan általános olvasmánnyá válhasson, mint például a naptár vagy a biblia. A bibliából épülést, a jó naptárból sok hasznos tudnivalót nyer az olvasó, a kilences ezred történetéből pedig megalkuvást nem tűrő hazafiasságot fognak tanulni a falvak népének fiai.

Tehát a legszélesebb körökben való mennél nagyobb elterjedtséget kell biztosítani a készülő műnek, ez a cél pedig csak a törvényhatóságok, a városok és a községi képviselőtestületek, valamint természetesen a tehetősebb magánemberek támogatása mellett érhető el. Ha saját könyvtára részére minden kisebb falu 2-3, minden város és törvényhatóság saját kultur-intézményei közt való szétosztása céljából 8-10 példány átvételét biztosítja, akkor a mű megjelenése is biztosítva van és ezzel a hazafias cél, az utókor nevelése is elértik.

A hazafias cél mellett a készülő történelmi munka a jótékonyt is kívánja szolgálni, amennyiben a könyv tiszta jövedelme az ezred özvegy- és árvaalapja javára fog fordíthatni.

Bejelentések községek, testületek és magá-

nosok részéről (legcélszerűbb posta útján, írásban) már most is megtehető a kassai 9-es honvéd-pótzászlóalj parancsnokságánál (Bethlen-körút 3.), vagy az ezred hadtörténelmi csoportjánál (Bethlen-körút 7.).

KÖZELLÁTÁS.

A közszükségleti cikkek forgalombahozatalánál előforduló visszaélések megátlása tárgyában kiadott 3678—1917. M. E. számú rendelet kiegészítésül a minisztérium a következőket rendeli:

1. §.

Aki közszükségleti cikkeket, előállításukra szolgáló anyagokat, valamint forgalombahozatalukhoz szükséges tartályokat (ládát, hordót zsákot stb.) továbbeladás céljára elad, köteles a vevőnek legkésőbb az áru átadásával egyidejűleg *számlát* vagy *jegyzéket* kiszolgáltatni. A számlának (jegyzéknek) tartalmaznia kell az ügylet megkötésének időpontját, az eladó és a vevő teljes cégének, ilyenek hiányában nevének megnevezését és üzleti telepének, ilyenek hiányában lakásának helyét, úgyszintén az eladott áru mennyiségét (súlyát), minőségét és vételárát. Az árúnak postán vagy vasúti küldeményként történő szállítása esetén az eladó a számlát vagy jegyzéket legkésőbb az áru feladása napján a vevő címére ajánlott levélben köteles elküldeni.

Az előző bekezdés alá eső árusítás esetében a vevőnek tilos az árut szabályszerű számla vagy jegyzék nélkül, illetőleg annak kézbevétele előtt átvenni.

2. §.

Mindazok, akik közszükségleti cikkeket, előállításukra szolgáló anyagoknak, valamint forgalombahozatalukhoz szükséges tartályoknak (ládának, hordónak, zsáknak stb.) akár a közvetlen fogyasztás, akár továbbeladás céljából való árusításával foglalkoznak, kötelesek az üzlethelyiségükben vagy raktáraikban levő eladásra szánt árukat, azok eladási árát pontosan feltüntető függőjeggyel ellátni vagy eladási árukat más alkalmas módon szembe-tűnően megjelölni.

Az élelmicikkek eladási árát az üzlethelyiségben szembeöltő helyen elhelyezett árjegyzékben fel kell tüntetni, az edényben (hordóban, zsákban vagy egyéb tartályokban) elhelyezett élelmicikkek eladási árát pedig az elhelyezésükre szolgáló edényre alkalmazott feliraton is fel kell tüntetni.

A kirakatokban elhelyezett minden közszükségleti cikknél annak árát fel kell tüntetni.

3. §.

Az 1. és 2. §-ban felsorolt eladók kötelesek *a rendelet szövegét* üzlethelyiségükben mindenki részére könnyen hozzáférhető és szembeöltő helyen *kifüggeszteni*.

4. §.

Aki a jelen rendelet valamely rendelkezését megszegi vagy kijátssza, az, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással, valamint kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

E kihágás miatt az eljárás a 3678—1917. M. E. számú rendelet 3. §-ában megjelölt hatóságoknak hatáskörébe tartozik.

5. §.

Ez a rendelet a kihirdetését követő 15-ik napon lép életbe. Területi hatályára és végrehajtására nézve a 3678—1917. M. E. számú rendelet 36. §-a irányadó.

SZINHÁZ.

Szombaton, aug. 31-ikén mutatkozott be a rekonstruált társulat a „*Sztambul rózsája*”-ban. A közönség érthető kíváncsisággal, várakozással nézett a bájos zenéjű operett előadása elé. Várakozásában nem csalódott: az előadás tetelesen jobb volt az eddigi operetteknel; gondosabb a rendezés, jobb a kar, csinosabbak a díszletek; az összjáték kifogástalan. A régiak közül sok-sok tapsot aratott *Ekecs Mancsi* és *Perényi Kálmán* sikkes és könnyed táncukkal, ügyes játékkal. E darabban mutatkozott be az új primadonna: *Réthy Margit*. Végleges kritikát még nem mondunk róla. Az kétségtelen, hogy szép, tisztán csengő, erőteljes a hangja, kifejező a játéka, ügyesek a mozdulatai, szépek a toalettjei, nagyon jó akvizíciónak látszik. *Horváth Kálmán*nak behízelgő, meleg a hangja, a felső regiszterekben azonban nem egészen biztos, gyakran érezni némi erőlködést az énekében. Játéka azonban kiváló, disztíngvált, kifejezőteljes, nagyon intelligens, művészi tehetségnek látszik, aki díszes lesz a társulatnak, úgy gondoljuk azonban, hogy a bonvivant-szerepekben még nagyobb sikere lesz, mint a hősszerelmesében. *Kassay Károly* jelentéktelenebb szerepében is elárulta nagy művészi kvalitásait. A zenekarról, annak kiváló karmesteréről ezúttal is a legnagyobb elismeréssel emlékezünk meg.

Shakespeare-estje volt a színháznak szerdán, szept. 4-ikén: „*Hamlet*”-tel próbálkozott meg a szinitársulat. Ismeretes Radnóthfáy Sámuelnek, a Nemzeti Színház egykori intendánsának mondása: „Shakespearet vagy jól kell adni, vagy sehogy, de adni muszáj”. Vidéki színpadra természetesen nem lehet oly szigorú mértéket alkalmazni, mint a főváros nagy művész-gárda fölött rendelkező, díszletekkel bőven ellátott, nagyarányú színházaira. S a vidék közönsége, a maga egészében, nincs hozzászokva a tragédiák komoly és komor hangjához, a nézőtér legfelső régiói csak azt várják, lesik, mikor is lehet jóízűen kacagni. Hiba is volt a rendezőségtől, hogy a sírásói jelenetben a kakasülő ebbeli kacagási előszeretetének tápot adott azzal, hogy egyik sírásónak a Denevérbeli Froscht alkalmazta, ki vígan köpködött. Ez rontotta a hatást. Mindezt egybevetve készséggel regisztráljuk, hogy a vállalkozás elismerést érdemel. A főbb szerepek általában jó kezekben voltak s egyes szereplőknél némi túlzást s alpátoszt leszámítva, igyekeztek nem rontani azon a miljón, melyben a címszerep személyesítője mozgott. *Thuróczy Gyula* ez estén elemében volt, kiváló nyújtott. Bámulatós memóriával, megragadó dikcióban adta vissza a hosszú szerep jambusait, mélyen átértett, átgondolt játékkal hűen személyesítette a fiú érzelmeiben megsértett, tragikus helyzetbe került töprengő királyfit. Ő vitte a darabot, a többi csak keretül szolgált. Tehetsége, művészi tudása elsőrangú.

Csütörtökön azután Lehár „*Luxemburg gróf-*

KÖLCSÖNKÖNYVTÁR!

intézetek
részére
szükséges

Az összes helybeli
TANKÖNYVEK

író- és rajzszeretek kaphatók . . . . .

NÉMETH JENŐ

könyv-, papír- és zeneműkereskedése,
díszműárúk és fényképészeti kellékek
nagy raktárában

EPERJES, Főutca 78. Telefon 2-26.

ia"-ban kitombolhatta magát a kacagási kedv. *Perényi Kálmán* (Brissard festő) *Ekecs Mancival* (Juliette) és *Kassay Károly* (Bazilovits Bazil herceg) jeleneteikben állandó derült hangulatban tartották a közönséget. A címszerepben igen tetszett *Horváth Kálmán*, méltó partnere volt *Réthy Margit* mint *Didier Angela*. Karének, összjáték kifogástalan. A közönség nem fukarkodott tetszésnyilvánításával.

SZÉCHENYI-KÖR.

Karzati jegyek. A Széchenyi-kör elnöksége felkéri azokat a tagokat, akik a karzati számozott ülőhelyekre reflektálnak, hogy ebbeli kívánságukat jelentsék be a Kör központi irodájában szept. 9., 10., 11., 12., 13. és 14-ikén délután 3-4 óra között. Jelentkezhetni ajánlott levélben is szept. 15-ikéig bezárólag (a levél a Kör pénztári hivatalára címezendő). A jelentkezések után az igazgató-választmány által e célra kiküldött bizottság fog dönteni, hogyan lehetne ebben a kényes természetű és sok félreértésre alkalmat adó kérdésben a legmegnyugtatóbban dönteni, vagyis kik között osztassék szét a 45 jobb- és 45 balkarzati ülőhely. Az eredményről az elnökség az EPERJESI LAPOK útján fogja értesíteni a tagokat. A díjakat (zeneestélyenként 2 kor.) a jegyek átvételekor kell majd a Kör pénztárába befizetni.

HIREK.

Kirándulás a Tátrába.

Kedves Néném!

Tátrai lapomat talán meg tetszett kapni? Mégis csak eljutottunk oda s régen tervezett kirándulásainkat nyélbe is ütöttük. Este 1/2 11-kor indultunk szakadó esőben. Egynegyedkor már kint voltam az állomáson, rohanok a váróterembe, nem bízva abban, hogy akadna rajtam kívül vállalkozó, kinek turista jókedvét ne szegné a zuhogó eső. Itt vagyunk, hangzik a Perronról s örömmel látom hét kedves társnőmet.

Poprádon vagyunk s az eső nem esik. Indulás Ótátrafüredre villamoson, jókedvünk kissé megcsappant, mert ködben volt előttünk minden. Ótátrafüreden kiszállva, megeredt az eső. A váróteremben elhelyezkedve, farkasétvággal fogyasztottuk el villásreggelinket, megírtunk vagy nyolc tucat lapot, hamisítottunk körülbelül ugyanannyi nevet, mert ki volna hajlandó elhinni, hogy lányokból álló társaság jól mulathat fiatalember nélkül?! Bámulva figyeltünk még meg két elegáns török katonatisztet, találgatva sarzsijukat, s aztán, dacára a kitartó esőnek, megindultunk sétautunkra. Körülnéztünk Ótátrafüreden, virágzó vadrózsabokrokkal szegélyezett úton a kápolna felé tartottunk. Mindnyájan betértünk. Itt a magasban mintha közelebb éreznők Istenünket, hő imánkat elmondva, nemsokára siklón elértük Tarajkát. Félórai gyaloglás után esernyők alatt a Tarpataki-vízeséshez értünk, onnan visszajövet a köd csodálatosan felszállt s élvezhettük a gyönyörű panorámát. Visszagyalogolva Tarajkára, jókedvűen telepedtünk le, egyikünknek sem volt terhére batyuján könnyíteni. Vége az ebédnek, 3 óra felé újból siklón voltunk, végignéztük egy német társaság tojásos és kvarglis ebédjét, Ótátrafüreden kiszállva, újból egy szép útat tettünk, a váróterembe kerülve pedig hosszas tanácskozás után elhatároztuk, hogy jegyet váltunk Csorbatóhoz s vissza. A villamosra még jóideig várunk kellett, alkalmunk volt gyönyörködni a sok szép elegáns hölgyben, kifogástalan cipő, kalap és toilettekben.

A köddel együtt eloszlik ez a kép is, a villamos elindul s mi a legszebb időben gyönyörködhettünk a táj festői szépségeiben egészen

Csorbatóig. Itt csak néhány lépésnyire láttunk az orrunktól, amidőn azonban készülődünk vissza, egyszerre újból felszáll a köd s elragadtatva gyönyörködünk a bájos képen. A tó partján hatalmas csokrot kötöttünk „méhvirágból”, melynek botanikus nevét egyikünk sem tudta.

A szép kilátást, sajnos, csak rövid ideig élvezhettük, akár Albionban képzelhettük újra magunkat. Köd előttem, köd utánam.

Mit volt mit tenni: beszálltunk az üres kocsiba. Elővettük a kártyát s egy sarokban négyen kártyáztunk. Fekete Péter, svindli és a „szamarak vagytok” nagyban járta. Útitársaink is résztvettek szellemes játékainkban azzal, hogy velünk együtt józúen kacagtak. Ótátrafüreden kiszállva, még egy ideig várakoztunk, nemsokára elindultunk — itt is, mint mindenütt, a legjobb hangulatban.

10 órakor Poprádon voltunk. Itt már esett az eső. Nem volt éjjeli szállásunk, hosszas futkározás és tanakodás után végre a Perronon állapodtunk meg, senki sem volt hajlandó a nekünk átengedett III. oszt. váróterem misztikus homályában elhelyezkedni. Lábunkat magunk alá húzva és összébújva, már félálomban, egyszerre csak magunk előtt látunk egy kicsi, szakállas, téliesen öltözött emberkét, kezében hatalmas esernyővel; ez Kubanka úr. Irántunk való meleg érdeklődését kezdetben nem akartuk észrevenni, de arra a szóra, hogy „privát helyen van szoba”, mindnyájan felébredtünk. A derek Kubanka ekkor kiterjesztette a hatalmas ernyőt s a cuppogó esőben megindult a menet.

Nemsokára egy kis szobába értünk, kényelmesen elhelyezkedtünk s rövid idő múlva újból a hatalmas sziklatömböket másztuk, melyekről csak akkor kerültünk le, midőn belép Kubankáné asszony egy veder vízzel. Frissen és megmosdva mindnyájan boldogan foglaltunk le magunknak egy fülkét. Újból előkerül a kártya: kérdés és felelet és svindli szakadatlanul.

Aboson egy óra időnk volt, az állomás mögötti réten telepedtünk le a mészégető-kemence elé. Ebéd ideje lévén, éhségünket csillapítottuk s azután meglelt a felvétel, melynek ott a sziklák alján kellett volna ugyan megtörténnie, de végtére a háttérben, ködben itt is elképzelhető a Tátra. Kényelmes kocsiban érkezünk meg szeretett városunkba, ahol nemsokára hosszas búcsúzkodás után szétszéledtünk s ki-ki otthonába érve, boldogan tárgyaltuk a sok szép látott dolgot. A papirhiányra való tekintetből csak így nagy vonásokban ecseteltem tátrai kirándulásunkat, melyre a résztvevők kellemesen fognak visszaemlékezni. Kezeit számtalanszor csókolja szeretettel: *Márta.*

Kitüntetések a 67. gyalogezredben.

A nagy arany vitézségi érmet Lefkovic Artur tart. zászlós, Haberhern Rezső tiszthelyettes, Lasky Ferenc törzsőrm., Rád Stanislaus törzsőrm. (elesett), Paluba János őrm., Glatz Jakab őrm., Kvitkovics János kápl., Kiss Zsigmond kápl. kapták; a II. oszt. ezüst vitézségi érmet pedig a következő sárosmegyeiek: Jakubovits János, Bandzák András, Kascák Lukács, Stofán György, Verescsák János, Grega János, Marinyak Imre, Mamros József, Miga György, Kropuch János, Kupecz Mihály, Trefa Pál. A koronás ezüst érdemkereszttel lettek kiüntetve: Cséplő Kálmán és Guttman Leo I. o. számvevő-altisztek, Löwy Márton őrm.

Házasság. Guth Árpád 32. gyalogezredbeli százados szept. 1-jén Budapesten oltárhoz vezette Steiger Irént Eperjesről.

Városunk Tanácsának figyelmébe! Minél beljebb megyünk a háborús világégésbe, annál érezhetőbbé vált az aprópénzhiány s annál inkább támadnak kellemetlenségeink azért, mert a járványszerű aprópénzhiány miatt mindenki csak nagy pénzzel akar fizetni. Úgy

tűnik fel e tény, mintha kispénzű emberek nem is volnának, mintha elvitte volna őket a háború orkánja. Keresve a baj okát, nem tudom, kit kell szidni, mert a kereskedő váltig azt hangoztatja, hogy ő a legjobb akarattal sem tud aprópénzhez jutni, ő nem oka az állapotnak; termelő is elhárítja magától a szemrehányást, mert ő is folyton nagy pénzeket kap, a nagyközönségnek pedig megfájdul a feje vagy fázhat a lába, amíg pénzből vissza- kap, órák hosszáig kell várnia. Az aprópénzhiány jelenleg is országos jellegű és közgazdasági okokból különösen, úgyszintén erkölcsi szempontból veszedelmes, mivel a drágaságot nagy mértékben fokozza és amit aprópénzbőség esetén 80 fillérért meg lehet vásárolni, aprópénzhiányban egy koronával kell megfizetni. A kormány felismerte a visszás állapotot s az inségen akként óhajt segíteni, hogy felhatalmazza a városokat 10 és 20 f. bankjegyek kibocsátására, amely bankjegyek a forgalomban mint törvényes fizetési eszközök szerepelnek és hivatva lennének a vasfillérek helyettesítésére. Nálunk először Sopron városa kísérletezett a városi bankjegyekkel, mégpedig nagyon jó eredménnyel, amint azt nekem onnan írják. Ausztria több nagy városában is forgalomba kerültek ilyen városi bankjegyek és nagy segítségük, szolgáltak a vásárlások lebonyolításában. Külföldön különben már a béke éveiben is volt ilyen nem állami aprópénz forgalomban és különösen nagyobb fogyasztási szövetkezetekben divatozott az ú. n. szövetkezeti pénz, amelyeket állami bankjegyek ellenében szolgáltatott ki. Az iparkamarák megkeresték a városokat: szükségesnek tartják-e a városi bankjegyek kibocsátását? Eperjesnek, tapasztalataim szerint, nagyon is szüksége volna ú. n. városi bankjegyekre; az aprópénzhiány nagyon is érezhető. Ugyan egyik közgazdasági szaklapunk értesülése szerint több város azt hozta fel, hogy az ú. n. városi bankjegyek kibocsátása kártékonyan hatna a pénz értékére, mert a nép fél a nagymennyiségű papírpénztől. Ez azonban csak az olyan városokra vonatkozhatik, ahol a nép nem bízik saját városában. A városi bankjegyek kibocsátása és forgalomban tartása egyébként megkönnyíti a városi kötvények kibocsátását és megkedvelését is, ami a jövő városi kölcsönök legegészségesebb formája lesz. Dr. Werther Henrik.

Művészi képkiallítás. Amint illetékes helyről értesülünk, olyan nagyszabású őszi tárlat van városunkban tervbevéve, amilyen vidéken, mióta a képzőművészet él és alkot, még soha nem létesült. A leghíresebb festők vásznai kerülnek kiállításra oly mennyiségben és minőségben, hogy túlzás nélkül állíthatjuk, miszerint a felejthetetlen látványosságot nyújtó eperjesi őszi tárlat városunkat a kiállítás idejére egész Felsőmagyarország kulturaközpontjává avatja, idevonzva a szomszéd vármegyék minden műértő, műpártoló úri közönségét. A még csak tervben levő, de már nagy előkészületű igazi művészi eseményre eleve felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

Elvállalok polg. és keresk. tanulók korrepetálását és esetleg tanítását. Ajánlatokat kér: L. Erna, Eperjes, Fő-utca 116. sz.

Az új választótörvény kérdések- és feleletekben. Dr. Kálmár Antal közjogi író és publicista rövid kérdésekben és feleletekben állította elénk az új választótörvényt. Nélkülözhetetlen útmutatóul fog szolgálni azoknak a hivatalos személyeknek és testületeknek, akiknek legelső sorban kell tudni és ismerni az új törvényt. De emellett e kiadvány föl fogja venni a tömegkönyv jellegét is, mert az a másfél millió ember, aki új jogot kap: az mind tudni akarja azt, hogy miképen vehet részt az ország sorsának intézésében. E nagyfontosságú munka ára 3 korona és minden könyvkereskedésben kapható.

JENŐ
kereskedése,
szeti kellékek
an
telefon 2-26.

Modern kölcsönkönyvtár. A könyv-irodalom legújabb termékei a Stehr-féle könyvkereskedésben kölcsönbe kaphatók.

A „Vasárnapi Ujság” szept. 1-jei száma bemutatja a Mária Terézia-rend új lovagjait s felavatásukat, a rokkant katonák oktatását a kecskeméti földművesiskolában, Gábor László orosz hadifogságból hazatért zászlós pompás négy rajzát a hadifogyók hazatéréséről, néhány képet a megszállott orosz területről stb. Szépirodalmi olvasmányok: Berkes Imre regénye, Petri Mór verse, Balázs Sándor novellája, Gyöngyösy László érdekes irodalmi visszaemlékezése, a Megátkozott szerelem c. érdekesített francia regény. Egyéb közlemények: a leégett margitszigeti kávéház helye s a rendes heti rovatok. A VASÁRNAPI UJSÁG előfizetési ára negyedévre 10 kor. Megrendelhető a VASÁRNAPI UJSÁG kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetemutca 4. sz.). Ugyanitt megrendelhető a KÉPES NÉPLAP, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 40 fillér.

Köszönetnyilvánítás. Tauth Viktor úr 20 koronát adományozott az Izr. Nőegylet népkonyhájának, melyet hálásan közön az elnökség.

Valódi Numa Dupuy-féle búzapác kapható Luchs Ede és Társa vasüzletében.

A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjegylete 25. évi küldöttközgyűlését aug. 19-ikén tartotta Budapesten. Tudomásul vette az évi jelentést, megejtette a tisztújítást és 1919-től kezdve fölemelte a tagsági díjakat, 1920-tól kezdődőleg pedig a segélyeket s utasította a központi vezetőséget az alapszabályok szükségszerű módosítására. Az egylet nagyszabású szociális tevékenységét a küldöttgyűlés által elfogadott évi jelentés következő adatai igazolják a legszebben: az egylet főnállásának évfordulóján, ez év márc. 4-ikén 307,547 volt a tagok folyószáma, ebből levonva a meghaltakat, különféle címen törölteket és rokkantállományban levőket, a fizető tagok száma a negyedszázad végén 200,179 volt. Az egylet tagjai az ország legkülönbözőbb helyein 551 fiókpénztár, sok száz tagcsoport és befizetőhely kebelében összpontosulnak. 1903 óta, azaz a segélyezés megkezdésétől fogva közel 13 millió koronát fizetett ki az egylet 5932 rokkant, 1776 árva és számos özvegy segélyezésére. Ezidő szerint havonként átlag negyedmillió koronát fizet ki az egylet segélyekre s ez az összeg állandóan emelkedik, amely körülmény szép bizonyítéka fontos munkásjóléti tevékenységének. Az egylet humánus érzését igazolja az is, hogy hadirokkant tagjait, hadiárvaikat és hadiözvegyeit is segélyezi. Több mint 24 millió korona összvagyona van, melyből 17 millió kor. hadikölcsönben van elhelyezve.

Tömegesen válnak a fogságból hazatért kassai katonák. A háború erkölcsromboló hatását mi sem bizonyítja fényesebben, mint az a sok válópör, ami mostanában előfordul. Az orosz hadifogságból hazatért katonák, akiket hadigondozás alatt állóknak tekintenek, megérkezésük után kihallgatásra jelentkeznek, ahol előadják panaszait. Ezt a kihallgatást egy külön parancsnokság végzi Kassán. A bizottság tagjai valamennyien tiszték. Ha a hadifogságból visszatért katona panaszja olyan természetű, amely bírói eljárást igényel, akkor az ügyet kiadják a kassai Hadigondozó Hivatal ügyészének, aki díjmentesen jár el a dologban. Érdekes, hogy a panaszbizottság előtt a hadifogságból visszatért katonák közül legtöbben arról tesznek említést, hogy feldúlva találták családi békéjüket. Akik éveken keresztül távol voltak, mire hazajönnek, azt látják, hogy feleségük hűtlenné vált. A katonai panaszbizottságok előtt tett vallomások alapján a Hadigondozó Hivatal mintegy 250–300 válópört

tett folyamatba rövid időn belül. Ezenkívül tömegesen érkeznek a válópörök a kassai törvénytörvénysekhez és nincs nap, hogy újabb válópörkereset ne érkezzen.

Kereskedelmi Takarékpénztár
Részvénytársaság EPERJES
Fő-u. 133.
elfogad
új betéteket
takarékpénztári betétkönyvecskére és folyószámlára, legelőnyösebb kamatoztatásra.
Visszafizetés előzetes felmondás nélkül.
A bankszakmába vágó összes műveletek legkedvezőbb lebonyolítása.

Az egyházi vagyon és a hitbizományok kisajátításának terve. A kormány által a képviselőház elé ősszel beterjesztendő törvényjavaslatok közül kétségteljesen a legnagyobb érdeklődéssel várják az új földbirtokpolitikát megállapító törvényjavaslatot. A javaslatnak az előzetes előadói tervezete már el is készült és azzal a földművelésügyi minisztériumban, gr. Serényi Béla földmív. miniszter elnöklésével több értekezleten foglalkoztak. Az értekezleteken a legnagyobb vita az előadói tervezet legfőbb tétele: az állam birtokkiszajátítási joga körül fejlődött ki. Az előadói tervezet szerint ugyanis, minthogy a kormány a háborúból visszatért katonákat földhöz kívánja juttatni, ennek megvalósítása érdekében ott, ahol arra szükség van, törvényben kívánják biztosítani az államnak a szükséges földterületekre a kisajátítási jogot. A kisajátítandó területek tekintetében az előadói tervezet kategóriákat állított fel és ezek szerint elsősorban a háború alatt szerzett földek lennének kisajátítandók. Utána következnek a nem magyar állampolgárok földjei; ezután a kötött birtokok, tekintet nélkül arra, hogy azok magánosok vagy jogi személyek (egyházak) tulajdonában vannak-e. Eszerint a hitbizományok is kisajátíthatók volnának. Végül az előadói tervezet a kisajátítási jogot szükség esetén kiterjeszteni kívánja a jelenleg szabad forgalom tárgyát képező és magánosok tulajdonában levő birtokokra. Az állam kisajátítási jogának biztosítása kérdéséhez a jelenvoltaknak csaknem mindegyike hozzászólt és örömmel állapította meg az értekezlet, hogy Csernoch János bibornok-hercegprímás is helyeselte azt, hogy az államnak a kisajátítási jog megadásának. Nem tett kifogást az ellen sem, hogy a kisajátítás szükség esetén egyházi vagyonra is kiterjedhessen. Felvetődött az értekezleten az az eszme is, hogy kifejezetten állapíttassék meg az a birtokterülethatár, amelynél a kisajátítás érvényesíthető. Az értekezlet részletesen megvitatta az előadói tervezet minden pontját. Az ősszel a képviselőház elé kerülő birtokpolitikai törvényjavaslat — az értekezleten elhangzottak figyelembevételével — most készül a földművelésügyi minisztériumban.

A 125. gyalogezred dicsősége. A cs. és kir. 67., az egri 60. és a losonci 25. gyalogezredek egy-egy pótzászlóaljából alakított 125. gyalogezred, melynek hadkiegészítőparancsnokságát Lőcse városa kérelmezte, az olasz offenzívában dicsőségesen vett részt. A 125. gyalogezrednek e haditényéről az alábbi jelentés számol be: Midőn az osztrák-magyar offenzíva megállapodott s az olaszok régi állásaik birtokáért ellentámadásba kezdtek, köztudomásulag a legelkeseredettebb harcok színhelye volt a

Hétközség fensíkja, az olasz harctérnek talán a Doberdó szikláinál is nehezebb terepe. Az ellenség elit-csapatát vonultatta fel a támadásra, így a Monte di Val Bella ellen a Királyné-dandárt, melynek rohamait, amint megállapítást nyert, két hadtest tüzéségével támogatta. Minden kaliberű ágyúból és aknavetőből pokoli tüzet zúdított június 29-ikétől július 2-ikéig a hegyen húzóódó állásainkra s a felvezető utakra, melyeket ezenkívül ismételtel gázzal árasztott el. A támadások kivédésében az oroszánrész az újonnan felállított cs. és kir. 125. gyalogezred — amely mint ilyen itt élte meg a tűzkeresztjét — egri és eperjesi bakákból álló zászlóaljainak jutott. Az ő rendkívüli szívós kitartásuké, bátor s hatásos és ismételt sikeres ellentámadásaikban megnyilvánult friss támadó szellemüké az érdem, hogy az ellenség óriási erőfeszítése hiábavaló volt s vállalkozása katasztrofális kimenetelűvé nem vált. Ezt az érdemet honorálta a legfőbb Hadúr a hadsereg főparancsnokság által aug. 1-jén az ezredhez intézett következő távirattal: „Ő Császári és Apostoli Királyi Felsője a cs. és kir. 125. gyalogezrednek a Monte di Val Bellán vívott elkeseredett harcokban való kiváló magatartásáról szóló utólagos jelentést kegyesen tudomásul venni méltóztatott s a derék fiatal ezrednek legmagasabb elismerését fejezte ki. *Arz*, vezérezredes s. k.” (SZEPESI HIRNÖK.)

Balesetek. Bidovszky István esztergályos-tanonc, midőn a munkagépet tisztogatta, a fogaskerék a jobbkezét bekapta s a hüvelykujján szakított sebet ejtett. Kaszvinzki Katalin, 11-éves leány Frics községben elment a malomba megnézni, hogy az árpa meg van-e őrölve. A kisleány el is ment a malom, illetve a fűrész alsó részére, ahol a zsákba a már megdarált árpa beszóródik s ott véletlenségből egy kerék valahogy bekapta a ruháját és a kezét s mindkét kezét súlyosan összezúzta. A kisleányt — akinek a sérülése életveszélyes — az eperjesi városi kórházban gyógykezelik.

Rendőri hírek. Talált—elvezett. Sitányi Béla hentesiparos egy ezüst-zsinóros fekete sapkát talált. Jencsa Jánosné, színházi takarítónő egy látszóvet talált. Koós András, városi vízvezetési szerelő 778. számú élelmezési könyvecskéjét elveszítette. Adamovszky Géza kereskedősegéd a Kassai-úton — a sétányon — 200 korona papírpénzt elveszített. — **Lopások.** Ehrenstein Jenő vendéglős panaszt tett, hogy a vendéglőjébe ismeretlen tettes betört, onnan pedig a korcsmába vezető ajtó felfeszítette, a korcsmában lévő asztaliók szekrényét feltörte s 100 koronán felüli vegyes aprópénzt, 25 üveg aszúborot, 2 liter cognacot, 8 fehér abroszt ellopott, a nyomozás folyamatban van. Stark Zsigmondné, villanytelepi igazgató neje sérelmére ismeretlen tettes ruhaneműeket ellopott. Siegelmann Ede terménykereskedő panaszt tett, hogy ismeretlen tettes a bezárt pincéjéből egy bödönben lévő 14 liter libazsirt ellopott. A tettes a cselédje személyében ki lett puhatolva, aki beismerte, hogy a libazsirt ellopta s a harctérre ment katona-szeretőjének odaadta. A cseléd a kir. ügyészségnek fel lett jelentve. Sándor Jánosné napszámosnő panaszt tett, hogy ismeretlen tettes a bezárt lakásán lévő lakatot lefeszítette, a szobába behatolt s onnan 1000 kor. értékű ruhaneműeket ellopott. Schmuck Sári, polg. isk. IV. oszt. tanuló behozott a város házára 1 fehér ruhába és 1 piros ruhába felöltözött babát, amelyeket f. évi aug. 27-ikén d. u. 5 óra tájban két ismeretlen nevű, 10–11-éves cigányleány cipelt a Táboron s midőn Széman Erzsébet és Kletz Ella kis leányokkal kérdőre vonta őket, hogy honnan cipelik a babákat, mind a ketten sirni kezdtek és elfutottak, a babákat pedig a burgonyaföldre dobták. A babáknak a tulajdonosa a rendőrhatalóságnál jelentkezék, ahol a babákat átveheti.

TAN

Az Eperjesi jog
beiratások szept. 1-jén
lagos felvételnél de
engedéllyel helye leh
sodik félévi beiratás
— utólagos felvétel
eszközölhetők. A fél
beiratási, tanári nyu
segélyegyleti, kórház
35 kor. 60 fill. járul.
ben a tandíj a félév
Evang. lelkészek, taná
nélkül vagyoni viszo
fizetik.

A beiratás érettség
könyv alapján történi

Érettségi bizonyít
gatókul iratkozhatnak
tiszték, katonai tisztv
a VIII. rangosztályig
sereg, haditengerész
ország tényleges állon
háborúban azonban
hogy igazolják, hogy
ben a megfelelő tar
mely nyilv. középis
elvégezték és hogy
jelen háború során
miatt mint tényleges
rokkantállományba
tiszték, katonai tiszt
rokkantságuk követ
foglalkozásukat foly
beiratkozhatnak ren
modniok kell ezirá
ügyi m. kir. minisz

Rendkívüli hallg

16. évét betöltött fél
tanév második felét
tanfolyam elvégzése
és erre is csak akkor,
nál november 15-ik
sukra engedélyt nyer
ügyi magy. kir. m
bizonyítványukat a la
érettségi vizsgálatat
csakis rendkívüli ha
Ha a latin nyelvbe
vizsgálatot rendkívü
rel kiállják, úgy a m
gatói minőségben el
éppúgy alapvizsgála
az elsőéves hallgató
rendes hallgatókú

Jogakadémiánk h
lönbség nélkül rés
kebelében fennálló t
Ebéd- és vacsoráért
600 kor. fizetendő.
ebéd és vacsoráért
A tápintézzettel egy
Theologiai Otthonb
vagy református vall
vagy félévénként 7
lakást, fűtést, világít
Az Otthon szabály
theologiai részében

Érdemes jughal
Kollégium által év
öszöntődíjakra, valam
mentességre, tápin
Jogász-Segélyegylet
gatók által élvezet
mintegy 10,000 ko

A költséges é
helyek mellőzhető
olvasókör (jogász
jogakadémiai ifjús

TANÜGY.

Az Eperjesi jogakadémián az első félévi beiratások szept. 1-jétől 12-ikéig tartanak. Utólagos felvételnél dékáni, illetve tanári-kari engedéllyel helye lehet október 14-ikéig. A második félévi beiratások január 7-ikétől 19-ikéig — utólagos felvétel pedig február 18-ikéig — eszközölhetők. *A félévi tandíj 60 kor.*, amihez beiratási, tanári nyugdíj-, könyvtári, jogászegyleti, kórházi és egyéb díjak címén 35 kor. 60 fill. járul. Méltánylást érdemlő esetben a tandíj a félév folyamán is befizethető. *Evang. lelkészek, tanárok és tanítók fiai — tekintet nélkül vagyoni viszonyaikra —, a tandíj felét fizetik.*

A beiratás *érettségi bizonyítvány* vagy *lecke-könyv* alapján történik.

Érettségi bizonyítvány nélkül is rendes hallgatók iratkozhatnak be azok a magyar honos tisztek, katonai tisztviselők és tisztjelöltek, kik a VIII. rangosztályig bezárólag a közös hadsereg, haditengerészet, honvédség vagy csendőrség *tényleges* állományához tartoznak, a jelen háborúban azonban rokkanttá váltak, feltéve, hogy igazolják, hogy valamely katonai intézetben a megfelelő tanfolyamokat, illetőleg valamely nyilv. középiskola 8-ik osztályát sikerrel elvégezték és hogy a katonai hatóság által a jelen háború során beállott testi fogyatkozás miatt mint *tényleges* szolgálatra alkalmatlanok, rokkantállományba helyeztetek. *Nem-tényleges* tisztek, katonai tisztviselők és tisztjelöltek, kik rokkantságuk következtében korábbi polgári foglalkozásukat folytatni nem képesek, szintén beiratkozhatnak rendes hallgatók, de folyamodniok kell eziránt a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterhez.

Rendkívüli hallgató lehet minden, életének 16. évét betöltött *férfi. Nők* egyelőre csakis a tanév második felében, az államszámviteltani tanfolyam elvégzése végett iratkozhatnak be; és erre is csak akkor, ha a jogakadémia dékánjánál november 15-ikéig benyújtott folyamodásukra engedélyt nyertek a vallás- és közoktatásügyi magy. kir. minisztertől. Akik *érettségi bizonyítványukat* a latin nyelvből sikerrel kiállított *érettségi vizsgálat*tal nem egészítették ki, azok csakis *rendkívüli* hallgatók iratkozhatnak be. Ha a latin nyelvből előírt kiegészítő *érettségi vizsgálatot* *rendkívüli* első félévük végéig sikerrel kiállják, úgy a második — már rendes hallgatói minőségben eltöltendő — félév lezárásával éppúgy alapvizsgálatra bocsáthatók, mint azok az *elsőéves* hallgatók, kik mindkét tanfélévre rendes hallgatók voltak beírva.

Jogakadémiánk hallgatói vallásfelekezeti különbség nélkül részesülhetnek a Kollégium kebelében fennálló *táppintézet* kedvezményében. Ebéd- és vacsoráért az 1918/19. egész tanévre 600 kor. fizetendő. Havonkénti fizetés mellett ebéd és vacsoráért 80 kor., reggeliért 10 kor. A *táppintézettel* egy telken levő kollégiumi *Theologiai Otthonban* mintegy 15 evangélikus vagy református vallású joghallgató félingyenes vagy félénként 75 koronáért teljes-fizetéses lakást, fűtést, világítást és kiszolgálást kaphat. Az Otthon szabályai a kollégiumi *Értesítő* theologiai részében közölve vannak.

Érdemes joghallgatók igényt tarthatnak a Kollégium által évenként kiosztatni szokott ösztöndíjakra, valamint a szegénysorsúak tandíjmentességre, *táppintézeti díjmérséklésre* s a Jogász-Segélyegylet támogatására. A joghallgatók által élvezett kedvezmények összege mintegy 10,000 kor. évenként.

A költséges és esetleg káros nyilvános helyek mellőzhetése céljából a jogakadémián olvasókör (jogászkaszinó) van berendezve. A jogakadémiai ifjúsági, valamint a kollégiumi

nagykönyvtár is rendelkezésére áll a hallgatóknak. A jogakadémia polgárai testületileg felvett tagjai az eperjesi országos hírű közművelődési egyesületnek: a Széchenyi-körnek, ahol zene-terem, könyvtár, irodalmi és művészeti előadások állanak rendelkezésükre. Ugyancsak kedvezményes tagként léphetnek be az Eperjesi Torna- és Vívóegyletbe, mely egyesület kitűnően felszerelt tornacsarnokában és játéktelepén eleven sportéletnek s gyakran országos jellegű versenyeknek színtere. Mindezekről részletes adatok a Kollégium Értesítőjében olvashatók, melyet a jogakadémia dékáni hivatala bárkinek készséggel és díjtalánul küld meg.

MULATTATÓ.

Fonák helyzetek.

A virágfaló. Nem a hasonnevű szindarab-ról szól a nóta. Csendes, eldugott kis faluban történt a nevezetes esemény. A főszolgabíró megtisztelte az Isten háta mögött levő községet becses látogatásával.

Nagy dolog ám ez! Nem mindennap esik meg. Szinte kiemeli a falut négy sarkából. De főleg a községi bírónak fő ilyenkor a feje, mert minden szép oldaláról szeretne bemutatkozni. Minthogy azonban csak két oldala van, a hétfából faragott esze jön leginkább működésbe.

Miáltal is lehetne legjobban hatni valakinek szívére-lelkére? — tündökött. Leginkább és első sorban a gyomorhoz kell folyamodni — felelte a jobbik esze —, mert ha az rendben van, ha az ki van elégtéve, jobban működik a szív is, a lélek hangulata pedig emelkedik. Üres gyomorral kín az élet... az ember zsémbes, rosszkedvű. Azért van most olyan sok türelmetlen, mérgező ember a világon... mert a bendőcskék néha konganak, konganak az ürességtől...

Tehát bíró uram első gondolja a jó ebédre terelődött, mi tőrés-tagadás, ő is szerette a jó harapnivalót. Illusztris vendégének tiszteletére nagy ebéd készült. Ertett az effélékhez, mert volt alkalma látni fényes étkezéseket, bankettek képviselőválasztások alkalmával.

Korán reggel malacvisítás hallatszott a bíró udvarán, mely hangok ébresztően hatottak... Délben pedig ott piroslott ropogásra sülve a reggeli csendbontó, kötelességtudóan egy kis bokkrétát szorítva a megsült fogaiban, a bíró fehér asztalán. Nagy keletje volt a kitűnően sikerült peccenyének. A hosszú asztalon azonban csakhamar híre-hamva se volt a ropogós jószágoknak, eltűnt, mint a kámför... Még a kis malac észére is kíváncsi lett az egyik nagyhatalom s operatív vizsgálás céljából az egész fej került a boncolótányérra.

A kis bokkréta még idejekorán kiesett a kis malac szájából és most árvasága, teljes árvasága érzetében, belemerült a sárga, zsíros tengerbe. Öngyilkos lett.

Az asztalfőn ülő háziasszony az asztalvégről sem akarván megfélekedni, intett a felszolgáló cselédnek, hogy kínálja a sülttel a szegény elmaradottakat. Kicsit későn, az üres tálra való tekintettel, de ő ilyen rohamos apadásra nem is eszmélt.

A fiatal, ilyen kínálgatásokhoz nem nagyon szoktatott hébe, gond nélkül, vakon teljesítette a parancsot.

Az ilyenformán megkínált ifjú segédjegyző szívzorongva nézte az üres tálát és a benne árván úszó bokkrétát. Habozásba jött a lelke, mi a helyes ilyen fényes alkalomkor... Szokás-e, nem-e, a zsírban megfürdött virágot is megenni? A háziasszony ismételt kínálgatására azonban észretért: Persze, ezt is meg kell enni, ez így szokás, csak én nem tudtam eddig — restelkedett magában.

Elszántan kivette tehát a zsíros falatot a tányérjára és leszelt belőle. Nem a legjobban ízlott a kissé nyers levél, de talán a virágja, a közepe, az jobb lesz — vigasztalta magát. Nagy darab lévén, derekasan a felaprításhoz látott. Ketté is nyiszolta szerencsésen a bimbót, de alatta a tányér is valahogy kettément a nagy erőlködése folytán...

Harsogó kacaj és hahota csapta meg ugyanakkor fülét. Elmerülve kettős rémtettének végrehajtásába, nem vette észre, hogy az egész asztaltársaság régóta figyel, sőt mulat rajta, de most a kettévágott tányér láttára nem tűrtöztethette magát tovább és kicsattant a jókedv...

— Engedelmet kérek — szölt a megrémült virágfaló — a tányér biztósan repedt volt...
Monoplán.

KÖZGAZDASÁG.

Új részvénytársaság.

A Kassai Jelzálogbank támogatásával megalakult f. hó 1-jén, Eperjes székhellyel a *Mezőgazdasági s Árúkereskedelmi Részvénytársaság.*

Az igazgatóság tagjai lettek: Koós Béla főispán, dr. Beszki Antal országgy. képviselő, dr. Dobay Zsigmond vm. főügyész, Balla Géza, a Kassai Jelzálogbank vezérigazgatója, Miller Ede eperjesi katonai állomásparancsnok, Pusch Gyula erdőbirtokos, dr. Spira Gyula ügyvéd, Földes Samu kereskedő, Feldmann Adolf nagykereskedő, Weiszlovics Miksa kávéháztulajdonos, Fischgrund József vállalkozó és Schmitzer Samu gyáros.

A felügyelő-bizottság tagjai lettek: Zaborovszky Béla pápai prelátnak, Hreblay Emil gazd. felügyelő, Lefkovits Miksa körj., dr. Krausz Béla ezredorvos, Friedländer Gyula likörgyáros és Körner Sándor, a Kassai Jelzálogbank cégjegyzője.

A választmány tagjai: Faragó József polgármester, Magyar József h. polgárm., Spillenberg Barna főszolgabíró, Groszmann Samu rézműgyáros, Sáfrán Lipót mérnök, Bruck Sándor malombérlő, Bein Simon kereskedő, Szepesi János körj., Bayern Béni kereskedő, Schiller Lajos fürdőgondnok, Kirchmayer Vilmos földbirtokos, Zahler Ernő igazgató, Zipser Samu kereskedő, Bánó Zoltán földbirtokos, Fekete Béla szolgabíró és Rosenthal Adolf igazgató.

A részvénytársaság ügyvezetője dr. Spira Gyula ügyvéd.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. J. J. H. — n. A harangok ismét helyet engedtek aktuálisabb közleményeknek.

E. M. Sz. — n. Tülszédés folytán a jövő számmaradt *L. M.*, B. Szívesen nyitunk tért lapunkban közleményeinek.

Felelős szerkesztő:
dr. Rosenberg Teofil.

Kiadótulajdonos:
dr. Koós István.

MOZGÓKÉPSZINHÁZAK MŰSORA.

OLYMPIA:

Kedden, szept. 10.: *Cyklamen*, Gábor Andor négyfelvonásos színműve Berky Lili felléptével.

Vasárnap, szept. 15.: *Halálos boldogság*, dráma 5 részben, Itala Manzini felléptével.

URÁNIA:

Hétfőn, szept. 9.: *Hôtel Columbia*, detektívdráma 4 felvonásban, Erich Kaiser-Titz felléptével.

Szerdán, szept. 11.: *A lelketlen anya*, dráma 3 felv., Stella Harp felléptével.

Csütörtökön, szept. 12., Ellen Richter a főszerepben: *A fekete Jolán*, magyar népszínmű 4 felv.

Pénteken, szept. 13., Harry Piel rendezésében: *A lépcsőház titka*, detektívdráma 3 felv.

Szombaton, szept. 14.: *Lélek a bilincsben*, elsőrendű film attrakció 4 részben.

Vasárnap, szept. 15-ikén: *Karwan Péter*, dráma 4 részben.

Jegyelővét Haltenberger ruhatisztító-üzletében.
Telefon 63. szám.

Az előadások kezdete: hétköznap 5, 7 és 9 órakor, vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Szept. 23-24-ikén: *Quo vadis*, teljesen új példányban. Előkészületben: *A színész nő regénye*, *Mennyei narancsok*, *Don Caesar*, *Zsidónő*, *Buffalo*.

Felhívás. A lakás- és egyéb helyiségek bérletére vonatkozó kivételes intézkedések tárgyában 4180/1917. M. E. szám alatt kibocsátott minisztériumi rendelet 38. §-ának 2. pontjához képest felhívjuk a helybeli háztulajdonosokat s házgondnokokat, hogy a lakásoknál előforduló üresedéseket ne mulasszák el — következmények terhe alatt — az alulírt hivatalnál pontosan bejelenteni.

Eperjes, 1918. szeptember 2.

Eperjes sz. kir. város lakáshivatala.

Művészi táncképezde

szept. 9-ikétől okt. 5-ikéig a Rákóczi Kath. Kör nagytermében.

Klasszikus és divatos táncok.

■ Külön gyermekcsoport d. u. 5 órától. ■

Beiratkozni lehet a színházi pénztárnál.

Szives pártfogást kérnek:

Dicker M., Perényi Kálmán,
okl. tánc- és illemtanár. az eperjesi színház ballet-
mestere.

Úrileány, ki a háztartásban is segítkezik, üzletbe felvétetik.

Cím a kiadóhivatalban.

A miskolci „Kristály“

festő- és gőzmosógár

helybeli fióküzlet vezetésére

□□□ óvadékképes □□□

üzletvezetőt

keres □□□□ azonnali belépésre.

Ajánlatok a gyárigazgatóságához Miskolcra küldendők. :::

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. pénzügyminisztérium 1918. évi 109,465. számú rendeletével 1918. évi szeptember hó 1-jétől a sóvári m. kir. főbányahivatalnál a sóárak a következőképen állapították meg:

Főttsó ..... 34 kor. 22 fill.

Órletlen konyhasó

(alaksó) ..... 38 kor. 19 fill.

Órölt konyhasó ..... 40 kor. 19 fill.

Marhasó (órölt vagy

sajtolt) ..... 18 kor. 59 fill.

Magsó ..... 20 kor. — fill.

Tótsóvár, 1918. szeptember 1.

Főbányahivatal.

Kérünk ajánlatot termelőktől nagyobb mennyiségű almára s egyéb gyümölcsre. □

Felsőmagyarországi Forgalmi, Kereskedelmi és Kiviteli Részvénytársaság,
Eperjes. ■■

Állást keresek 1919. január 1-jétől
mint
gazdatiszt vagy gőzgépezelő.

Szives ajánlatok e lap kiadóhivatalába kéretnek.

Eperjes sz. kir. város gazdasági tanácsától.

3796-1918. kig. sz.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy Eperjes sz. kir. város tanácsa a város tulajdonát képező Zöldfa-vendéglőnek és mulatókertnek 1918. évi december hó 1-sejétől kezdődő hat évre leendő bérbeadása végett a város-háza tanácstermében 1918. évi szeptember hó 11-ikén délelőtti 11 órára árverést tűzött ki.

Kikiáltási ár évi 5000 korona; bánatpénz 2500 korona. Árverési feltételek a városi számvevőségénél tudhatók meg; a szóbeli árverést megelőzően bánatpénz letételét igazoló nyugtával, továbbá az aláírt árverési feltételekkel felszerelt írásbeli ajánlatok is beadhatók.

Eperjes sz. kir. város gazdasági tanácsának 1918. augusztus 24-ikén tartott üléséből.

FARAGÓ JÓZSEF s. k.,
kir. tan., polgármester.

Épület tervezéseket, előmérlet és költségvetések szerkesztését, régi épületek átalakítási tervezését és helyszínrajzi felvételek készítését elvállalja **RUBY FERENC** építész, Tótsóvár.

Elsőrangú biztosító-társaság egy új, népszerű biztosítási ágazat bevezetése céljából helyben

vezérügynökséget

szándékozik létesíteni, melynek vezetésére és az üzletág terjesztésére **alkalmas úriembert keres.**

Ajánlatok „Fixum“ jellegre *Eckstein Bernát* hirdetőjébe, Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 38. sz. küldendők.

„SIGORIN“

csodagyorsasággal írta

■ ■ a poloskát. ■ ■

Kis üveg 4 kor., nagy üveg 16 kor.

Fecskendő 2 kor.

Eperjesen kapható Williger Pál gyógyszerésznél és Pálesch Árpád drogériájában.

Magyarországi főraktár:

REMÉNY-gyógyszertár, PÉCS.

ALMA

kézzel szedett, finom faj,
mm.-kint 140 koronáért kapható

■ Fő-utca 6. sz. alatt az emeleten. ■

□ □ Jókarban levő, szép □ □
könyvszekrény
kerestetik megvételre.

Cím a kiadóhivatalban.

PASZTERNÁK MANÓ
butorszállító

vállalata, Eperjes, Kovács-utca 14.
(Stefánia-utca sarok.) Telefon 105.

**Költöztetések szab. butorszállító-
kocsikban, a csomagolás mellő-
zésével. . . . .**

□□□□ Használt és új □□□□

vas pénztárszekrények
kaphatók Kassa, Kossuth L.-u. 31.

Ugyanott egy

teljes fűszerberendezés

□□□□□□□□ eladó. □□□□□□□□

Legnemesebb elsőrendű, nagy,

■ ■ ■ valódi perzsa ■ ■ ■

padló- és selyemszőnyegek

— közte egy 45 m²-es gobelin-obison —
privátfeleknek eladók. □ Ajánlatok a
kiadóhivatalba „Perzsaszőnyeg“ jelige alatt
kéretnek.

Ha nincs tisztában

azzal, hogy nélkülözhető „National“
pénzszekrényét kinek adja el, úgy
szives tudomására adjuk, hogy általunk
készített pénzszekrényeket — kedvező
feltételek mellett — bármikor vissza-
vásárlunk.

National-Registrier-Kassen G. m. b. H.
WIEN, VI., Mariahilferstrasse 57-59. ■■■■■■

□ Jókarban levő □

BILLARD

felszereléssel □ eladó.

— Cím a kiadóhivatalban. —

Viszketegség, sömör, rüh.

Leggyorsabban elmulasztja a **dr. Fleisch-féle**
eredeti, törvényesen védett

„SKABOFORM“-KENŐCS.

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pe-
csétes, dr. Fleisch-félét kérjük. Probatégely
3 K, nagy tégely 5 K, családi tégely 12 kor.
Kapható a helybeli gyógyszertárakban vagy
direkt a készítőnél rendelhető: **dr. Fleisch E.**
„Korona“-gyógyszertára, Győr.

Vételnél a „Skaboform“ védjegyre ügyeljünk!